

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ioannis Bugenhagenii Pomerani Annotationes ab ipso iam
emissæ. In Deuteronomium**

Bugenhagen, Johannes

Basileae

VD16 B 9247

Capvt XXX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36133

et metit ubi non seminavit, Id quod non debet nos ad contemptum animare, ut illum seruum nequam qui non dedit pecuniam domini sui ad usuram, sed potius timorem nos docere.

CAPVT XXX.

Hic est insignis locus contra hereticos qui negauerunt poenitentiam lapsis. Iudaei captiuitate Babylonica reducti sunt in terram suam, illi, ut ait Esdras, quorum deus tetigerat spiritum. Hoc est illi reducti sunt in possessionem terrenam qui ante iam in animis reducti erant ad deum. Hodie reduci non possunt nisi spiritualiter, id est, ut redeant ad deum et accipiant benedictionem in semine Abrahamae promissam et hereditatem patris sui Iacob, ut dicitur Esa. 58. cum circumciderit dominus deus praepucia cordis eorum, ut dicitur hic etc.

Mandatum hoc quod.

Duplicem iustitiam scribit Paulus Ro. 10. Alteram legis siue operum quae impossibilis est humanis uiribus, ergo nulla est, nam foris incipit et ad ueram iustitiam quae cordis est non peruenit. Alteram fidei per Christum quae corde credit et ore confitetur. Haec est impletio legis, quemadmodum dicit, Finis. i. impletio legis est Christus. Hanc fidei et ueram iustitiam quae est uita aeterna, non solum huius temporis uita in qua uiuebant operarij legis, ait Paulus hoc loco a Moise esse descriptam. Ait

ergo. Mandatū hoc quod ego præcipio tibi hodie non est supra te. Hinc qui solent conspurcare scripturas asserunt liberū arbitrium & vires humanas dicentes. Non est supra te, id est, supra vires tuas, ut non possis implere sed facile est, cum hoc non agat Moyses, qui se exponit quid dixerit, Nō est supra te neq; procul &c. dicēs, sed iuxta te est sermo ualde in ore tuo & in corde tuo ut facias illum. Non dicit, In uiribus tuis est & in tua potestate, quāq; certe tunc impletur quando fuerit in corde per dilectionē sicut lex exigit & in ore per confessionem, sed hoc alienis uiribus non tuis affectus es, id est, dei dono ut diligas & cōfitearis. Tunc Moyses cessat amplius exigere uidēs se affectū quod querebat, quemadmodū Christus dicit, legem & prophetas esse dilectionem dei & proximi. Est itaq; sententia. Non supra te est &c. Id est iam adest tibi & reuelatur & prædicatur, ut non excuses &c. Id quod apertius hic dicitur quā ut negari possit. Et non negligendū quod dicit Vt audiamus atq; opere compleamus, si illud præcesserit hoc sequetur sua sponte aut certe pro completo opere nobis à deo imputabitur. Audire uero in scripturis est corde suscipere, id est, credere omni uerbo dei & fidere eius promissioni.

Confidera q̄ hodie &c.

Exigit lex quæ donare non pōt, nimirū iustitiam uerā. Iccirco tenet omnes homines sub dānatione. Christus

autem superauit hoc sceptrū exactoris, Esa. 9. Quod autem cōcludit, Elige ergo &c. eandē exactiōnem significat. Hoc enim qd' dicit, Elige, tam est in tua potestate quā hoc quod dicit, Dilige. requirit autē hoc uerbo uoluntatē ut in Psal. 1. scriptū est. Sed in lege &c. & plane idem dicit quod post eum omnis propheta, nempe se cor requirere non hypocrisim operum.

Ipse.] Heb. Istud.

CAPVT XXXI.

Substituitur Iosue, de quo supra dictū est cap. 1. & 3. Et præcipitur Deut. legi septimo quoq; anno omni populo ut diximus in principio libri, Deinde usq; ad finem capituli prædicitur populus à deo suo recessurus.

In tabernaculo testimonij dicit. Nā hoc testimoniū & signum erat q; habebāt deum eiusq; uerbū inter se, secundū promissionem. Habitabo in medio uestri. Itē Exo. 25. Inde præcipiā et loquar ad te super propiciatoriū. i. Christū &c. Præterea tunc nube tectus apparuit, qui olim uenturus erat Christi humanitate tectus, & qui occulto spiritu non tamen occulta operatione illabitur mentibus credentium.

Fornicabitur &c.] Hæc indicat liber Iudicum & regū &c. [Abscondam &c.] id est excæcabitur, ut amplius meam ueritatem non uideat &c.